

ЧАМУ АБІТУРЫЕНТЫ НЕ МОГУЦЬ ВЫЗНАЧЫЦЬ ПЛОШЧУ КУХНІ?

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Таму ў залежнасці ад той ступені аб'ектыўнасці, якую ўдасца захаваць пры ўвядзенні вуснай часткі, мы будзем яе ўводзіць», — заявіў журналістам Дзмітрый Ліванаў.

А для беларускіх абітурыентаў настае самы трывожны час. У першую чаргу трэба дакапацца сваіх балаў ЦТ, а потым паспрабаваць супаставіць іх з вынікамі сваіх патэнцыяльных канкурэнтаў. Многія ўдзельнікі ЦТ не разумеюць, чаму тэставыя работы правяраюцца так доўга.

— Таму што працэс правяркі стрымлівае верыфікацыя, — тлумачыць дырэктар Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Мікалай ФЯСЬКОЎ. — Сучаснае праграмае забеспячэнне не гарантуе стапрацэнтнай якасці пераводу рукапіснага тэксту ў электронны фармат. Таму на верыфікатараў ускладзена задача — прасачыць за правільнасцю распазнавання тэхнічнай сімвалаў на бланках. Хачу падкрэсліць, што робіцца гэта выключна ў інтэрсах абітурыентаў. Акуратнасцю яны, на жаль, не вылучаюцца, а многія і ўвогуле замест друкаваных літар выкарыстоўваюць прапісныя. Прыкладна кожны дваццаты абітурыент дапускае падчас рэгістрацыі хаця б адну памылку. Камп'ютар можа прыняць лічбу «3» за лічбу «8» ці «1» за «7», калі яна напісана неакуратна. А чалавек гэта бачыць і папярэджвае памылку, якая можа абітурыенту вельмі дорага каштаваць. Ці, напрыклад, камп'ютар можа няправільна прачытаць прозвішча абітурыента, таму і сертыфікат будзе выпісаны потым з памылкай у прозвішчы ці ў пашпартных звестках.

Але ўмяшання ў працэс правяркі тэставых заданняў верыфікатары не могуць, бо праграмае забеспячэнне запамінае любое зробленае імі выпраўленне. Кожны верыфікатар працуе пад сваім паролем. Прычым

верыфікацыя праводзіцца два-тры разы рознымі людзьмі і фактычна адзін кантралюе другога. А ў сховішчы ёсць яшчэ і папяровы бланк адказаў, які можна ўспрэчнай сітуацыі звернуць з электроннай выявай.

На верыфікацыі ў Рэспубліканскім інстытуце кантролю ведаў заздзейнічаны пераважна дзяўчаты-студэнткі. У інстытуце пераканаліся, што дзяўчаты больш падыходзяць для манатоннай работы. Да прэтэндэнтаў на дадатковыя заробкі прад'яўляліся два асноўныя патрабаванні. Яны не могуць удзельнічаць сёлета ў цэнтралізаваным тэсціраванні і не павінны курыць. Работа па верыфікацыі патрабуе максімальнай канцэнтрацыі ўвагі, таму рабочая змена доўжыцца толькі чатыры гадзіны. З 9 гадзін раніцы да 21 гадзіны за камп'ютарнай тэхнікай змяняюцца тры змены.

«Абітурыенты дрэнна валодаюць абстрактным мысленнем. У школе трэба больш увагі надаваць заданням з так званым камптэнтасным падыходам».

Адным з самых распаўсюджаных міфаў з'яўляецца меркаванне, што можна быць абсалютна недасведчаным у пэўнай галіне ведаў і, разам з тым, на тэсціраванні «натыкаць» на мінімальны праходны бал.

— Я з упэўненасцю магу сказаць, што калі проста расставіць «галачкі» наўздагад, атрымаць праходны бал немагчыма, — абвяргае гэтую думку міністр адукацыі Міхаіл ЖУРАЎКОЎ. — Тым больш мы ў гэтым годзе павялічылі колькасць заданняў катэгорыі В, дзе трэба даваць свой уласны адказ. У той жа час колькасць заданняў, дзе неабходна проста паставіць «галачку», скарацілася. Так што абітурыенту давядзецца

самастойна рашаць задачы і прыклады. Верагодна, адгадкаў істотна зменшылася. І ўвогуле, гэта легенда, што можна прыйсці, расставіць крыжыкі і атрымаць станоўчую адзнаку, фантазіі бацькоў і іх дзяцей...

Яшчэ адна распаўсюджаная прэтэнзія апанентаў ЦТ — немагчымасць правярчы на тэсціраванні творчыя здольнасці абітурыентаў.

— Як самыя простыя, так і больш складаныя заданні патрабуюць ад абітурыента на ЦТ пэўнай творчай дзейнасці, — не пагаджаецца Мікалай Фяськоў. — Няўжо заданне, дзе трэба ўстанавіць залежнасці відавочнага складу расліннасці ад тыпу глебы, тэмпературных паказчыкаў і колькасці вільгаці, не ўтрымлівае элементаў творчасці? Між іншым, ці ёсць увогуле патрэба ў правярцы так званых творчых здольнасцей абітурыента менавіта на экзамене? Скажам, курсант аўташколы падчас іспытаў па ваджэнні аўтамабіля павінен прадэманстраваць экзаменатару навык кіравання транспартным сродкам, а не бездакорна растлумачыць і паказаць на схеме правілы яго паркоўкі на праезнай частцы вуліцы. Па такім жа алгарытме праходзяць любыя іспыты па фіксацыі канчатковага выніку навучання.

Прыявяду яшчэ адзін прыклад. Абітурыентам на ЦТ прапанавалі вызначыць плошчу прамавугольніка. Простае заданне выканалі 85% ад агульнай колькасці ўдзельнікаў. З заданнем на вылічэнне плошчы кухні справіліся ўжо толькі 72%. Калі ж абітурыентам прапанавалі вызначыць плошчу прамавугольнага кавалка сталёнага ліста, які адрэзлі ад вялізнага рулона металу, з заданнем справіліся толькі 44% удзельнікаў ЦТ. Між іншым, усе тры заданні — аднаго ўзроўню складанасці. На мой погляд, справа ў тым, што абітурыенты дрэнна валодаюць абстрактным мысленнем. Лічу, што ў школе трэба больш увагі надаваць

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

заданням з так званым камптэнтасным падыходам.

Некаторыя абітурыенты не задаволены тым, што арганізатары цэнтралізаванага тэсціравання не дазваляюць азнаёміцца са сваёй тэставай работай ужо пасля яе правяркі.

— Тэставыя тэхналогіі не прадугледжваюць азнаямленне ўдзельнікаў тэсціравання са сваімі работамі — гэта агульнасусветная практыка. Мы абаліраем на вопыт польскай, галандскай, расійскай і іншых сістэм тэсціравання, — тлумачыць Мікалай Фяськоў. — Цэнтралізаванае тэсціраванне — гэта масавая форма правяркі ведаў. Уявіце сабе, што тэсціраванне па дзяржаўнай мове адначасова праходзіць больш за 70 тысяч чалавек. Як можна кожнага з іх азнаёміць з экзаменацыйнай работай? Гэта нават фізічна немагчыма.

Што да парушэнняў падчас правядзення ЦТ, то іх у гэтым годзе рэгіструецца няшмат. Па выніках васьмі прадметаў 12 чалавек былі выдалены з прычыны дапушчэння парушэнняў. Трое з іх — за выкарыстанне на экзамене шпаргалак. Адзін пераблытаў бланкі. Астатнія — за тое, што пранеслі ў экзаменацыйную аўдыторыю мабільныя тэлефоны.

Выяўленне мабільнага тэлефона заўсёды азначае толькі адно —

адхіленне ад далейшага ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні і выдаленне з аўдыторыі. Прычым для арганізатараў ЦТ не мае значэння: званіў тэлефон ці не, карыстаўся абітурыент сваім мабільным падчас экзамену ці проста трымаў яго ў сваёй кішэні.

Тыя, хто парушыў правілы ўдзелу ў цэнтралізаваным тэсціраванні, не змогуць здаць прапушчаны экзамен у рэзервовы дзень — 2 ліпеня. Дарэчы, **рэгістрацыя на тэсціраванне ў рэзервовы дзень распачалася сёння (у суботу і нядзелю абітурыентаў чакаюць з 9.00 да 18.00, у астатнія дні — да 19.00)**. Звяртацца з дакументамі, якія пацвярджаюць прычыну няўкі на ЦТ у асноўны дзень, трэба ў Белдзяржуніверсітэт, Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт, Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы, Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт і Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт. Месцам правядзення ЦТ 2 ліпеня вызначаны Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Здаць тэст у рэзервовы дзень змогуць і абітурыенты, якія прыйшлі ў пункты правядзення ЦТ, але не змаглі дапісаць тэст па стане здароўя (такія факты рэгістраваліся непасрэдна ў месцы здачы экзамену).

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Кожны год у чэрвені на Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў абрушваецца шквал званкоў і лістоў ад абураных абітурыентаў і іх бацькоў. Спачатку тэлефоны абрываюць маладыя людзі, якія забыліся зарэгістравацца на ЦТ і аформіць пропускі на экзамен у вызначаны тэрміны. Потым высвятляецца, што некаторыя з абітурыентаў здалі свой пашпарт у пасольства і жадаюць прайсці на экзамен па іншым дакуменце, напрыклад, па пасведчанні кіроўцы, або па ксеракопіі пашпарта. Некаторыя ўмудраюцца аднесці свой пашпарт у пасольства адразу пасля здачы апошняга тэста, вось толькі не ведаюць цяпер, як даведацца пра атрыманыя балы, бо не здагадаліся выпісаць свае пашпартныя звесткі. Але ёсць і такія, хто проста абражае арганізатараў ЦТ, дэманструючы пры гэтым поўную недасведчанасць у пытаннях правядзення прыёмнай кампаніі.

«У мяне столькі пытанняў, што прасцей перафармуляваць іх у адно: «Калі вы пачынаеце працаваць для народа, а не супраць яго? Лепш не нараджацца таму чалавеку, які здае ЦТ», — піша адзін з такіх аўтараў.

«Працуйце больш хутка і старанна. 24 гадзіны ў суткі, 7 дзён у тыдзень. Ніякіх пералынкаў. Хопіць бакі адлежаць! Ганьбіце ганаровае імя грамадзяніна Беларусі сваёй абуральнай марудлівасцю», — павучае арганізатараў ЦТ яшчэ адзін аўтар.

«Самае сумнае, што мы вымушаны на ўсе такія звароты адказваць, замест таго, каб засяродзіцца на сваёй асноўнай рабоце, пакуль яшчэ працягваецца тэсціраванне і правяраюцца работы яго ўдзельнікаў», — канстатуе дырэктар інстытута Мікалай Фяськоў.

■ IT-тэхналогіі

З МОРА Ё АКІЯН

Чалавецтва асвойвае новыя аб'ёмы інфармацыі

Больш як тры сотні вучоных, праграмістаў і кіраўнікоў найбуйнейшых IT-кампаній з 8 краін свету сабрала I міжнародная навукова-практычная канферэнцыя BIG DATA and Predictive Analytics, якая прайшла на базе Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі.

Сёння галіна Big Data развіваецца сямімільнымі крокамі, але пакуль яшчэ не паспявае за велізарным аб'ёмам інфармацыі, створанай чалавецтвам. На Facebook размешчана больш за 500 мільярдў фота. Кожную хвіліну на YouTube выстаўляецца 300 хвілін відэа. Але ў першую чаргу гаворка ідзе не пра тэксты, фота і відэа. Мора інтэрнэт-звестак ператварылася ў бязмезны акіян са з'яўленнем датчыкаў, здольных перадаваць інфармацыю, напрыклад, пра тое, што акружае чалавека з гаджэтам. Чалавецтву неабходна сістэматызаваць гэтыя звесткі, каб імі карыстацца. Ужо можна забыцца пра тэрабайты. Асвойваюцца новыя велічыні: петабайт, эксабайт і зетабайт. Эканоміка, банкаўская дзейнасць, вытворчасць, маркетынг, тэлекамунікацыі, вэб-аналітыка, медыцына — усе гэтыя і многія іншыя галіны маюць патрэбу ў апрацоўцы і аналізе велізарных аб'ёмаў атрыманай і новай інфармацыі, якая вельмі моцна адрозніваецца па сваёй структуры.

У сучасным свеце чалавек безабаронны — інфармацыя пра яго лёгка знаходзіцца і лёгка збіраецца. **Павераны ў справах ЗША ў Рэспубліцы Беларусь Скот РОЛАНД** адзначае, што, магчыма, у будучыні з'явіцца неабходнасць на заканадаўчым узроўні вызначыць межы для тэхналогій Big Data. Але ўжо сёння ўсе разумеюць: для развіцця сучаснай эканомікі свабодны доступ да інфармацыі — гэта рухавік, без якога развіццё бізнесу немагчыма. Самыя паспяховае кампаніі свету Google, Facebook, Apple займаюцца вялікімі аб'ёмамі інфармацыі.

Менавіта ў вырашэнні задач бізнес-прагназавання тэхналогія Big Data найбольш ярка прадэманстравала свае магчымасці. Тэхналогіі вялікіх баз звестак генеруюць для брокераў неабходныя справаздачы і аналітычныя прагнозы, у аснове якіх ляжыць велізарная колькасць інфармацыі з розных крыніц. Міжнародны вопыт сведчыць: арганізацыі, якія пачалі выкарыстоўваць тэхналогію Big Data, атрымалі істотную канкурэнтную перавагу, таму што змаглі прымаць рашэнні на падставе

своечасовай, актуальнай, дакладнай і поўнай інфармацыі.

Задачы, якія стаяць у галіне Big Data, патрабуюць сумеснай працы сотняў і сотняў спецыялістаў, якіх яшчэ неабходна падрыхтаваць. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі з'яўляецца ў краіне бясспрэчным лідарам па падрыхтоўцы ў галіне апрацоўкі вялікіх аб'ёмаў інфармацыі. З 2013 года БДУІР сумесна з амерыканскай кампаніяй BEZNext праводзіць навучанне па тэматыцы «Big Data and Predictive Analytics».

У 2015—2016 навучальным годзе ўніверсітэт адкрывае новую спецыяльнасць, звязаную з вялікімі аб'ёмамі інфармацыі: «Інфармацыйныя сістэмы і тэхналогіі (у галіне індустрыі)».

Гульнявы сектар у Беларусі развіваецца імклівымі тэмпамі... — БДУІР правёў апытанне сярод кампаній, якія спецыялізуюцца ў гульнявой сферы, — расказаў **рэктар БДУІР Міхаіл БАТУРА**. — Паступіла заяўка на падрыхтоўку некалькіх сотняў спецыялістаў. Праўда, пакуль што ёсць адно «але»: мы набіраем на платнае навучанне, паколькі бюджэтныя арганізацыі не замовілі ў гэтай галіне спецыялістаў. Планаўца набраць 30 чалавек, аднак калі будзе шмат ахвотных, то, магчыма, мы перададзім платныя месцы з іншых (менш запатрабаваных) спецыяльнасцяў.

— У БДУІР ужо падрыхтавана некалькі груп спецыялістаў з выпускнікоў магістратуры ў галіне Big Data, якія выконваюць разам з партнёрамі з ЗША сумесныя праекты, — дадаў **практар па вучэбнай і выхаваўчай працы Сяргей ДЗІК**.

У рамках канферэнцыі быў падпісаны дагавор аб супрацоўніцтве паміж БДУІР і галандскай кампаніяй Invisi. Паводле яго, Invisi і кафедра праектавання інфармацыйна-камп'ютарных сістэм факультэта камп'ютарнага праектавання БДУІР працуюць для студэнтаў навучальны курс у галіне Business Intelligence. Мяркуюцца, што той будзе складацца з 16 лекцый, падзеленых на 4 катэгорыі. Студэнты даведаюцца, што такое Data Warehousing, вывучаць праектаванне і арганізацыю захоўвання вялікіх аб'ёмаў інфармацыі, спасцігнуць падыходы і прыцыпы працы бізнес-аналітыкі, адкрыюць для сябе ETL-працэсы і многае іншае. Па выніках курса тыя, хто прайшоў навучанне, атрымаюць сертыфікаты.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.